

FSK BÜLTENİ

244

Ocak 2022

ISSN NO:2667-5919

Ayın Fotoğrafi: Fatma GÖKMEN

FSK,
TFSF'nin
kurucu
ve aktif
üyesidir

Kültür ve Sanat

Etkinlik Takvimi Ocak 2022

01 Cumartesi

02 Pazar

03 Pazartesi

04 Salı

05 Çarşamba

06 Perşembe

07 Cuma
20:00

Online Fotoğraf Gösterisi ve Söyleşi
"Halden Hale - An Meselesi"
Serpil SAVAŞ, Ali DÜŞENKALKAR

08 Cumartesi

Zemheri Fırtınası (30 Ocak'a kadar)

09 Pazar
13:00

Fotoğraf Sanatı Kurumu(FSK)
23. Olağan Genel Kurul Toplantısı
"1. Toplantı"
FSK Üyeleri

10 Pazartesi

11 Salı

12 Çarşamba

13 Perşembe

14 Cuma
19:00

Söyleşi
"Karşılaştırmalı Fotoğrafçı Okumaları"
Tolga AKMERMER, Ayşe TÜRKER

15 Cumartesi

16 Pazar
13:00

Fotoğraf Sanatı Kurumu(FSK)
23. Olağan Genel Kurul Toplantısı
"2. Toplantı"
FSK Üyeleri

17 Pazartesi

18 Salı

19 Çarşamba

20 Perşembe

21 Cuma
20:00

Online Ayın Fotoğrafı Etkinliği(AFE)
"Kırmızı"
Duygu N. KAŞIKÇI

22 Cumartesi

23 Pazar

24 Pazartesi

25 Salı

Kışın Şiddeti

26 Çarşamba

27 Perşembe

28 Cuma
19:00

Fotoğraf Üzerine
Belgesel Film Gösterimi ve Söyleşi
"Ateşin Göçü"
Hasan ÖZGEN

Ayandon Fırtınası

29 Cumartesi

30 Pazar

31 Pazartesi

Hamsin'in Başlangıcı

Atölye ve Seminer Programları

Temel Fotoğraf Bilgisi Semineri

Pazartesi, Çarşamba : 19.00-21.00
Cumartesi, Pazar: 13.00-15.00
Süre : 4 hafta

Program

- Fotoğrafa giriş
- Fotoğraf makineleri
- Objektifler
- Değişkenler arası bağlantılar
- Işık
- Kompozisyon
- Yardımcı ekipmanlar

Temel Dijital Fotoğraf Düzenleme Semineri

Eğitmen : Mehmet TEZCAN
Cumartesi : 13.00-16.00
Süre : 4 hafta

Program

- Tarama, çözünürlük ve dosya girişi
- Automate fonksiyonları(action,HDR)
- Fotoğrafta renk ve yoğunluk düzeltme ayarları
- Farklı medyalar ve baskı için hazırlık

Double Exposure Çekim Teknikleri Atölyesi

Eğitmen : Mehmet TEZCAN
Asistan : Müge KUDAY-Erkan İŞÇİ
Süre : 12 hafta

Program

- Işık nedir
- Işığın rengi
- Işığın ölçülmesi
- Işık kaynakları
- Işık düzenleyiciler
- Işığın yönü
- Işığın kalitesi
- Şemsiyeler
- Softboxlar

Video Edit ve Sinematografi Atölyesi

Eğitmen : Yunus TOPAL
Süre : 8 hafta

Program

- Sinematografi
- Film yapım
- Film montajı
- Öğrenim çıktısı : kısa film, kısa belgesel, clip, video sunum

Doğada Uzun Pozlama ve Manzara Fotoğrafçılığı Atölyesi

Eğitmen : İlker ŞAHİN
Asistan : Bengü TOPALOĞLU
Süre : 4 hafta

Program

- Uzun pozlama için makine ayarları
- Gerekli ekipman ve uygulama kullanımı
- Fotoğraf işlenmesi
- Fotoğraf okumaları

Sokak Fotoğrafçılığı Atölyesi

Eğitmen : Murat BERKYÜREK
Cumartesi : 10.00-16.00
Perşembe : 19.00-21.00
Süre : 7 hafta

Program

- Işık Kullanımı
- Etkin Pozlama
- Yaratıcı, Teknik ve Estetik Kompozisyon

Alternatif Fotoğraf Atölyesi

Eğitmen : Tolga AKMERMER
Süre : 4-6 hafta

Program

- Alternatif alanların tekniği, gelişimi ve geldiği nokta
- Alternatif tekniklerin buluşu ve fotoğrafın gelişimindeki katkısı
- Güncel fotoğraf dünyasından ki kullanımı ve işlevsel olarak ne durumda olduğu
- Teknik ve düşünsel olarak uygulama

AFE

Ayın Fotoğrafi Etkinliği

www.fsk.org.tr

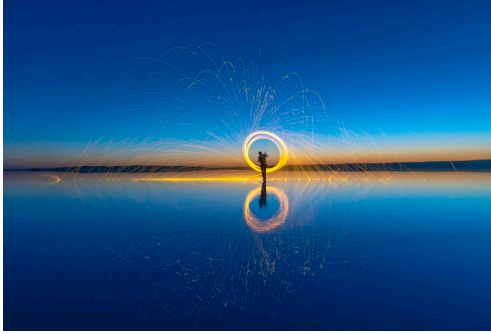

Ayın Fotoğrafi:
Fatma GÖKMEN

Başarılı Fotoğraflar:
Abdullah DURMAN
Fatma GÖKMEN
Gülten YILDIZ(2)
Sami TÜRKAY

Seçiciliğini İzzet KERİBAR'ın yaptığı
Aralık 2021 Ayın Fotoğrafi Etkinliği'nin
(AFE) konusu "**Mavi Saat(Gece Mavisı)**" idi.

Etkinliğe 14 fotoğrafçı,
48 fotoğraf ile katılmıştır.

Abdullah DURMAN

Fatma GÖKMEN

Gülten YILDIZ

Gülten YILDIZ

Sami TÜRKAY

Abdullah DURMAN
Cengiz PAMUK
Gökçen ÖZKAPLAN (2)
Gülcan ERBİL
Gülten YILDIZ
Şenol ZÜMRÜT(2)
Zeliha ALTINDAL

Abdullah DURMAN

Cengiz PAMUK

Gökçen ÖZKAPLAN

Gökçen ÖZKAPLAN

Gülcan ERBİL

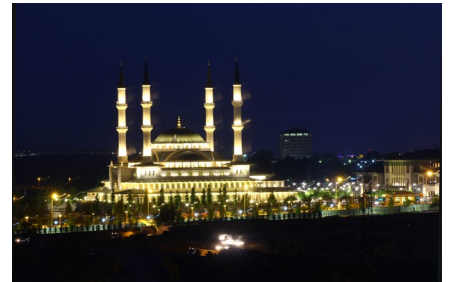
Gülten YILDIZ

Şenol ZÜMRÜT

Şenol ZÜMRÜT

Zeliha ALTINDAL

Ayça KARAOĞLAN

KIRMIZIYI KOKLADINIZ MI HIÇ? BEN KOKLADIM

Önce Kırmızı Başlıklı Kız masalını okudum. Okurken, ormanda ninenin evine doğru yürüdüm. Eve vardığımda, kurdun karnından taşları çıkardım. Taşları karnıma doldurdum. Ellerimle kendimi diktim ve ellerimde kendi kanımla ormanı terk ettim.

Dönüp baktığımda Al Ruhü, ormanda dans ediyordu. Soluduğu dumanlarda karabasanlarım göğe yükseliyordu. Ayaklarım ısındı. Hissettim, bunu hissettim.

Aşçı boyası kırmızısı, insanlık tarihi kadar eski bir renk ve simgedir. Heidegger, varlığın bir türü olarak hayatı, çıkmaz sokağa giden ve dönüşü olmayan bir yol olarak tanımlar. Ölüm ise bu yolun sonundaki duvardır. Ölüm ve doğum bağıntısının kırmızı ile simgelenmesi tesadüf değildir. Doğarken kan ile doğarız. Ölürken kan ile...

Kırmızı, kültürden kültüre bambaşka anlam ve kullanımlarla çıktı karşımıza. Neandertal insan, ölülerinin kemiklerini kırmızıya boyayıp gömüyordu. Homo sapienste de benzer davranışlar devam etmiştir. Kemik boyamak yerine bu kez ölünün yüzüne kırmızı kumaş örtmek ya da kırmızı kıyafetle gömmek gibi davranışlar görülmektedir.

Kırmızı renk, 20.yy'a kadar zenginliği ve üst kademedeki olmayı temsil etti. Orta çağda altın ve gümüşten sonra Avrupa'ya ihracatı en çok yapılan değerli ürün kırmızı boyanın hammaddesidir (kırmızı böceği). Soylular, ressamların karşısına kırmızı kıyafetleri ile geçip, poz verdiler. İngiltere'de kraliyetin rengi kırmızıdır.

Vahşi hayvan ve kadın büyülü bir şekilde birbiri ile bağlantılı görülürdü. İlki yaşamın besin kaynağı, ikincisi yaşam veren gücün simgesiydi. Av hayvanı

gibi, evlenen kadınların alınına kan sürülürdü. Kırmızı hala toplumumuzda erkek için gücü ve şiddeti, kadın için cinsellik ve bekareti simgeliyor. Maalesef gelin olacak kızların beline kırmızı kuşak sarılması bu simgenin bir yeni nesil aktarımıdır.

Kırmızı, al veya kızıl, parlak gökkuşağının en dışında yer alır. Sarı ve mavi ile birlikte ana renkleri oluşturur. Elektromanyetik tayfın görülebilen renklerinden biri olan gökkuşağındaki kırmızı renk ve gözümüzün açısı 42 derecedir. Kırmızı ışığın dalgaboyu 630-760 nanometre civarındadır ve en düşük frekanslı ve en uzun dalga boyuna sahip renktir. Kırmızının altındaki frekanslara kızılötesi (infrared ya da infraruj) denir. Karşıtı mavi, tamamlayıcısı ise yeşil renktir.

Koyu renkli bir arka plan ile kullanıldığında şiddeti öylesine

2021-2022

Kültür ve Sanat Etkinlikleri Sezonu

Ayın Fotoğrafı Etkinliği (AFE) Konuları

Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
Portre	Sonbahar	Gece Mavisi	Kırmızı	Kış	Kadın	Baraka	Makro	İz

belirgin hâle gelir ki küçücük bir kırmızı leke bile görüntünün her noktasını etkiler. Doğada yer alan yeşillerin ortasındaki kırmızı bir görsel, kırmızı kıyafetli bir model yahut kırmızı bir şemsiye tamamlayıcı unsur olur.

İnsan psikolojisini en derinden etkileyen renk kırmızıdır, kabul edelim. Modern dünyada, dünyanın en büyük markaları kırmızıyı logolarında ve reklam afişlerinde kullanırlar.

Sanatın her alanında olduğu gibi fotoğrafta da renk kullanımı ile oldukça etkileyici ve derin mesajlar verilebilir. Fotoğrafçı kompozisyonu oluştururken, renk kullanımını planlıyorsa izleyiciye mutlaka mesajı ulaştacaktır. Fotoğrafın bulunuşu ve her geçen gün dijital teknoloji ile beslenerek geliştiği modern dünyada daha çarpıcı ve akılda kalıcı imgelerle izleyiciyi etkilemek gerekmektedir. Renkler, eski imgeleri anımsatmak ya da yenilerini yaratmak için bir araçtır. Fotoğrafçının renk kullanımı ile iletişiminin başarısı doğru orantılı olabilir. Fotoğraf, ilk etapta gerçeğin sunumudur. Kırmızı, belleğimizin en gerçek rengidir. İçimizde, damarlarımızda hissederiz.

Fotoğraf bir hikâye anlatıcılığıdır. Duygularımızı görsel imgelerle ifade eder, hayatı fotoğraf üzerinden anlamlandırmaya çalışır ve tecrübe ederiz. Fotoğraf, isterseniz bir sembol dilidir ister sokak fotoğrafı ister kurgu, isterseniz doğa fotoğrafları çekin. Hikâyeyi anlatırken kompozisyon önemlidir. Kompozisyonda da çizgiler, renkler, ışık, odak, ritim olmalı. Ve bunların hepsi doğada sizi bekliyor.

"Kırmızının sınırsız sıcaklığı, sarı gibi sorumsuz bir çekicilik taşımaz. Kararlı ve güçlü bir yoğunlukla içten içe çınlar; kendi kendine parlar ve gücünü boş yere dağıtmaz."
W. Kandinsky

Bu ayın konusu Kırmızı.

Ayça Karaoğlan
Aralık, 2021 - Ankara

KARŞILAŞTIRMALI FOTOĞRAFÇI OKUMALARI

Tolga AKMERMER

Ayşe TÜRKER

- 1-Bir üst başlık belirlenerek karşılaştırma buna göre yapılacaktır.
Örneğin: Deneysel, Belgesel, Bireysel ve Toplumsal, Kadın Bakışı ve Erkek Bakışı.
- 2-Belirlenen konu adı altında iki fotoğrafçı seçilecek. Bu fotoğrafçılar farklı kültürlerden, farklı çalışma biçimlerinden olacak şekilde tercih edilecektir.
- 3-İki fotoğrafçının çalışmaları incelenerek üst başlık üzerinden karşılaştırılacaktır.
- 4-Bu şekilde hem fotoğrafçıları ve işlerini tanıyacağız hem de farklı çalışma tarzlarını karşılaştırarak deneyimleme imkânı sunacağız.
- 5-Böylelikle katılımcılara fotoğraf alanından farklı ve alternatif alanlar olduğunu göstereceğiz.
- 6-Görme biçimlerine ve fotoğrafa yeni yorumlar getirebilme pratiği sunacağız.
- 7-Fotoğrafçıları inceledikten sonra yorum aşamasını katılımcılar ile interaktif şekilde sürdüreceğiz.
- 8-Böylece katılımcılara ilk kez deneyimledikleri görme biçimlerini yorumlama alanı açacağız.

Etkinlik Adı: Karşılaştırmalı Fotoğrafçı Okumaları 1
Başlık: Deneysel ve Kavramsal Fotoğraf
Fotoğrafçılar: Daisuke Yokota, Lisa Kokin

Daisuke Yokota

Son derece deneysel fotoğrafçı Daisuke Yokota, karamsar siyah beyaz portrelerden yüksek anahtarlı soyutlamalara kadar çeşitli görüntüler oluşturmak için hem dijital hem de fiziksel karanlık oda araçlarıyla çalışıyor.

Yokota, 2016'da 35 yaşın altındaki yetenekli çağdaş fotoğrafçılara verilen en büyük ödüllerden biri olan Foam Paul Huf Ödülü'nü aldı. Kamerasız fotoğrafçılık ve kasıtlı olarak zarar görmüş negatifleri kullanarak oluşturduğu "Renkli Fotoğraflar" serisinden görüntüler, girdaplar içeriyor. Yanardöner renk. Seri, baskılara alev uygulamayı veya görüntüleri heykelsi öğeler olarak kullanmayı içerebilen süreç ağırlıklı yaklaşımını örnekliyor.

Lisa Kokin

1954, Mineola, New York doğumlu. San Francisco'daki Art Institute'ye bir yıl devam etti, bir yandan tekstil üzerinde çalışmalar yaparken diğer yandan sosyo-politik konular üzerinde çalıştı.

On üç yıl sonra California College of Arts and Crafts'da eğitimini tamamladı. Arkasından aynı dalda yüksek lisansını tamamladı. Aileden gelen dikiş bilgisi tüm yaşamına ve üretimlerine yansdı.

g e z g i n K A D R A J

TARİH VE DOĞAYLA İÇ İÇE BELEMEDİK'DEN VARDA KÖPRÜSÜ'NE...

Serpil K. DALGIN

Bir yanda akan Çakıt suyu bir yanda yolun yanı başında uzanıp giden tren yolu ve zaman zaman karşınıza çıkan Almanlar tarafından inşa edilen tüneller... Muhteşem bir doğa ve yol manzaraları eşliğinde inanılmaz bir rota Belemelik-Hacıkırı ...

Bir zamanlar Bağdat-Hicaz demiryolu için büyük önem taşıyan Belemelik Adana'nın Pozantı ilçesine bağlı küçük bir yerleşim yeri. Hicaz Demiryolunun yapım sürecinde ve 1.Dünya Savaşında önemli bir merkez haline gelmiş. Demiryolunun tamamlanabilmesi için yapılan Varda Köprüsü'nün yapım sürecinden 1.Dünya Savaşına kadar çoğunlukla Almanların ikamet ettiği bir yerleşim yeriymiş. Asıl ismi Karapınar. Belemelik "bilemedik" den geliyor. Bağdat-Hicaz Demiryolu inşaatında tüneller açılırken tünelin her iki ucunda iki ayrı ekip çalışmış ve bu iki ekibin tünelin ortasında karşılaşması gerekmiş. Herhangi bir sebepten iki ekip tünelin ortasında karşılaşmaz ise başarısız sayılır

ve birbirlerine "bilemedik" diyerek özürlerini iletirlermiş. Almanlar "bilemedik" diye telaffuz edemediklerinden "belemelik" derlermiş. Böylece zaman içerisinde "Belemelik" Karapınar isminin önüne geçmiş.

Yürüyüş rotası Belemelik merkezden başlıyor ve Hacıkırı viyadüğünde son buluyor. Yürüyüş boyunca Çakıt suyu size eşlik ediyor ve birlikte Çakıt Vadisini geçerek Pozantı'dan Karaisalı ilçesine varmış oluyorsunuz. Belemelik Hacıkırı arasında 12 adet demiryolu tüneli ve bir çok köprü mevcut. Parkurun toplam mesafesi 20 km. civarında. Hacıkırı'na doğru yaklaştıkça rakım 3212 feet'e kadar çıkıyor.

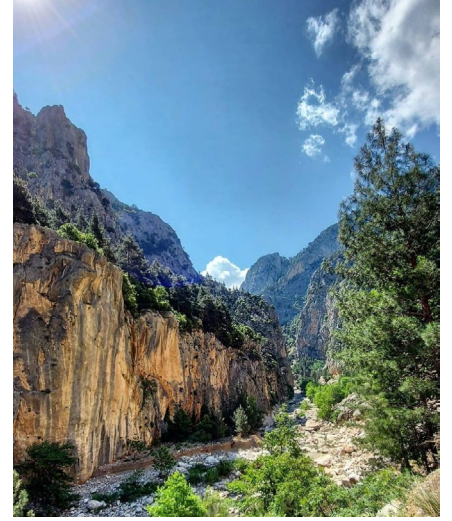
Ve sessiz dağların eteğinde mis gibi ormana kurulu Varda Köprüsü nam-ı diğer Alman Köprüsü... Adana'nın Karaisalı ilçesine bağlı bulunan Hacıkırı Viyadüğü üzerinde yer alıyor köprü. 1888 yılında Kaiser Wilhem ve II. Abdülhamit tarafından imzalanan anlaşma ile inşaatına başlanan köprü

Osmanlının asker, yolcu ve eşya taşıma ihtiyacını karşılamak Almanya'nın ise petrol kaynaklarına ulaşmasını kolaylaştırmak üzere tasarlanmış. Çelik kafes örme tekniği ile yapılan köprü 1912 yılında hizmete açılmış ve İstanbul-Bağdat-Hicaz demiryolu hattının önemli bir parçası olmuş. 3 büyük açıklık ve 4 ayak üzerine kurulu olan köprünün tamamı taş ile yapılmış, inşası 5 yıl sürmüş, ne yazık ki 21 işçi ve 1 Alman mühendis inşaat sürecinde hayatını kaybetmiş.

Belemelik gibi Varda'nın da enteresan bir hikayesi var. Köprü inşa edilirken viyadükten aşağı basit makine sistemleri ile malzemeler indiriliyormuş. Aşağıda malzemeleri karşılayan işçiler yukarıdaki arkadaşlarına malzemelerin ulaştığını haber vermek için "Vardı haaaa!" diye sesleniyormuş. Vardı haa! ağızdan ağıza Varda'ya dönüşmüş. Mühendislik harikası köprünün James Bond serisinin Skyfall filmindeki sahnelerle ev sahipliği yaptığını da söylemeden geçmeyelim.

Çakıt Çayı ve Çakıt Vadisi boyunca yeşili, doğası, tarihi tren yolu ve tünelleri ile birbirinden güzel manzaralar sunan Belemelik rotası doğa fotoğrafları çekmek ve şehrin gürültüsünden uzak tabiatın kalbinde huzurlu vakit geçirmek için sizleri bekliyor...

Serpil K. DALGIN
Aralık 2021

Filmsel Zaman Akışkanlığı Phi Fenomenisi ve 1900 Efsanesi Filminin Zamansal Uzamı Üzerine Değerlendirme

Yunus TOPAL

Film ve Sinematografinin başlıca yapısal ögesi zamandır. Filmlerde zaman Mekânsal olarak grift halde birbirine girmiştir. Bu bütünsellik bize olay örgüsünden teknik kurguya kadar her alanda dikkatle işlenmesinden dolayı farkında olmadan aktarılır. Senaryonun da başlıca sorunsalı zamanın ve olayların sıçramasız bir şekilde oluşturulmasıdır. Geleneksel anlatı yapısında olay öykü, belirli bir olay örgüsü ile dizilir ve akışkan film için zamanın akışkanlığı kronolojik bir biçimde time-line sıraya göre dizilir. Modern dizilim yapısı ile anlatımda ise, olay örgüsü ard arda belirsiz olarak geçişlerden oluşur ve filmin akışkanlığında bellek algı ve sürede belirsizliklerin varlığı söz konusudur. Bu makale de filmsel zamanın dizilişinden aktarımına kadar olan süreç ve izleyicinin bellek algısı üzerine zihinsel süreci anlatılmaya çalışılacaktır.

Filmlerde zaman bazen bir ilişkinin başlayıp son bulması, Bir suçlunun suçu işlemesi, Bir çocuğun doğup büyüüp bir

savaş kahramanı olması veya Buz Devri "Ice Age" filminde olduğu gibi binlerce yılı ve olaylar dizini bir buçuk saate anlatır. Ya da daha karmaşık bir siber uzay anlatısı olan "İnterstellar" filminde zamanın uzayda bükülmesi ve dünya uzay olgusu farklı işleyişi çapraz şekilde işleyerek bir sinema filmi süresinde başarıyla anlatılabilmektedir.

Ya da bir aksiyon filminde bir saatlik kurtarma operasyonunu iki saatte zamana yayılarak anlatılır bu anlatımlarda olaylar bazen kurguda paralel şekilde işlenerek birçok olay aynı anda birbirinden bağımsız ama örgü bakımından bağımlı şekilde akışkan kılınır.

Filmsel zaman ve olay akışkanlığı yılları mevsimleri günleri çağları bir saate sığdırdığı gibi bu zaman içinde akan işlenen konuları da bize belleğimizde bir bütün olarak sıçrama kopma olmadan algılatmaktadır. Yine aynı şekilde bir dakikalık bir cinayet anını da iki saatlik sürede kopmalar olmadan, sıçrama olmadan belleğimizde filmi anlarız.

Parçalar bütünü olan film hem teknik kurgu edit aşamasında hem de filmin zaman mekan ve olay ilişkisinde parçalar halinde işlenerek bir bütün oluşturulur bunun nasıl olduğunu ve zihnin algısının parçaları değil de bütünü algılamasının nasıl olduğunu anlayabilmek için bazı kavramları bilmek gerekir.

Film veya Sinema sanatı, bir kaydedici araç olan kamera yardımı ile kayıt altına alınmış görüntülerin bir gösterici cihaz yardımıyla (DCP, Projeksiyon) beyaz yüzeye yansıtılarak gösterilmesidir. Film adı ile ifade edilen sesli veya sessiz hareketli imajların var edilmesi sürecidir. (Özön, 1963: 110)

Sinema sanatı genelde senaryoda yer alan tiratlardan ve sözlü iletişim (diyaog)lar, olay örgüsü kurgusu, sahnenin tasarımı ve planı, ışık, ışık efektleri ses ve ses efektleri sahnenin dekoru kostümler gibi öğelerin çekimi yapılan filme uygun bir şekilde kullanılarak işlenmesi olarak tanımlanabilir birçok disiplinli Sanattır ve büyük endüstridir.

Aslen İtalyan olan Fransalı sinema kuramcısı Ricciotto Canudo Sinema sanatını yedinci sanat olarak betimlemiş ve bu tanımı genel olarak kabul görmüş şekilde günümüzde de yaygın kullanılmaktadır. (Özön, 1963: 110)

Film, akışkan imajların ardışık biçimde dizilmesi ve izlenmesi ile oluşan süreçtir. Filmler, gerçekliğin zaman ve mekan kavramları ile sahnelerin kayıt altına alınarak çekilmesiyle ve ya animasyon grafik tekniklerle bilgisayar grafik kartları efektler teknikleri ile ve her iki türün de ortak kurgulanmasıyla üretilmesiyle ortaya çıkarılır.

Filmlerde ard arda seri bağımsız imajlar bütünden elde edilir. Fakat bu seri görüntü planları ard arda saniyede 24 kare gösterildiğinde, optik bir yanılsama doğurur ve bu yanılsama izleyenin, bağımsız şekilde dizilmiş görüntü planlarının sürekli olay, mekan ve bunların akısını algılamasına sebep olur bu da bizim olayları mekanı ve zamanı bir bütün şekilde algılamamıza neden olur bu duruma Phi fenomeni denir ve kendi içinde studium ve punctum yaratır sinema ve filmler çekim yapım aşaması çok disiplinli sanat uğraşdır aynı zamanda büyük bir endüstrinin parçasıdır.

Phi fenomeni durağan şekilde olan öğelerin planlı bir zaman diliminde ve akışkan hızlı şekilde gösterilmesi izlenmesi sonrasında ortaya çıkan, ve normalde reel zamanda olmayan akışkan görüntü ilişkisi ivmesidir, belleğimizde ve algımızda bir enter aksiyon devinimidir. Ard arda dizilen öğeler zaman ve mekan ilişkisi içinde bir bütün olarak zihinsel düşünüm olarak anlam bulur (Sertel ve Özkul, 2014: 20-40).

1900'lerin başında Wertheimer tarafından ortaya atılan bu durum, filmde seri şekilde izlenen imajların veya açılıp kapanan pano ışıklandırmalarının yazıları hareketliymiş gibi zihinde oluşur.

Filmde 1900'ün hikâyesi Max tarafından anlatılır. Max'in anlattığı bu hikâyeye kimse inanmamaktadır. Çünkü 1900'ün hikâyesi tıpkı bir düş gibidir. Hikâyenin düşselliği, geminin hem virtüel hem de edimsel oluşu ile kristal imajlar oluşturur. 1900, denizi dölleyen bir tohum olan bir gemide büyümüştür; belki de orada doğmuştur. Geminin yolcularla dolu, akşamları yemek salonundaki eğlenceli yüzü ile suyun altındaki makine dairesinde oluşturulan kristal imajı film boyunca vurgulanır. (Deluze, 1997, 73, Aktaran

Öztürk, 2017)
Film, üç ayrı zamanda geçer; şimdi, yakın geçmiş ve uzak geçmiş. Şimdi, Max'in dış sesi ile anlatılır. Yakın geçmiş, savaş sonrasında Max'in 1900'ü patlatılacak gemiden çıkarma çabasının olduğu sahnelerde gösterilir. Uzak geçmiş ise 1900'ün doğumundan Max'in gemiden ayrılışına kadar anlatılan dönemdir.

Dev bir gemide çalışan zenci bir ateşçi olan Danny, yemek salonunda piyanonun üstünde bir limon kasasında bir bebek bulur. Danny, onu hiç kimseye göstermeden makine dairesinde büyütür. Adını salonda bulunduğu yıldan alır 1900. Hiçbir yerde kaydı yoktur; hiçbir ülkeye ya da aileye ait değildir. Bu haliyle tamamen özerk, tahakkümden ve otoriteden uzaktır. "Anne"nin, okuma yazmayı öğrendiği gazetede ki atlardan biri olduğunu sanır. Onu büyüten Danny, Virginian gemisinden daha iyi bir yer olmadığını, yetimhanenin ise bir "hapisane" olduğunu söyler. Küçük 1900, böylece yaşamının sınırlarını belirler. Bir gün Danny iş kazası geçirir ve ölür. 1900, onun öldüğü gün sekiz yaşındadır ve ilk kez geminin güvertesine çıkar. Orada yine ilk kez duyduğu müzik sesi, onda bir kopuş meydana getirir. O akşam, müzikli yemek salonuna

çıkarak, camın arkasından dans edenleri ve piyanisti seyreder. Ancak merakı onu harekete geçirir; herkes uyurken yukarı yemek salonuna çıkar, piyano çalmaya başlar. Daha önce hiç görmemiş olmasına rağmen bir piyanist ustalığıyla çalmaktadır. Sesi duyan herkes salona gelir. Kaptan, onun piyano çalmasının kurallara aykırı olduğunu söylediğinde şu cevabı verir: "Kim takar kuralları?"

Sekiz yaşındaki 1900, artık özneleşmiş ve Platonik mağaradan çıkmıştır. Ancak yine bir mağara olarak adlandırılabilir olan gemi, müzik sayesinde virtüelleşip, artık onun özneleştiği, düşsel bir gerçeklik halini almıştır. 1900'ün yaşamı boyunca toplumsal ahlak ve değerler ona bahşedilmemiştir; 1900, kendi dünyasında kendi değerlerini var ederek özneleşmiştir.

Hikâyeyi anlatan Max, gemide işe başladığında gerçek yaşam ve gemideki yaşam arasında köprü olmuştur. Ancak 1900'ün dışardaki dünya hakkında bir fikri yoktur; deneyimlememiştir. Max ve 1900 tanıştığında, 1900 yirmi yedi yaşındadır. Dış dünyayı rüyalarında görür ve öyle tanımlar. Gece yarısı bir yolcuyla sohbeti sırasında 1900, "denizin sesini hiç duymadığını" söyler. Yolcu,

denizin ona "yaşamın muazzam olduğunu" haykırdığını anlatır. Yolcu, bu sesle yaşamını değiştirmeye karar vermiştir. Bu sözler, 1900'ü oldukça etkiler.

Gemi, Amerika'ya geldiğinde iki adam bir gece yarısı onu ziyaret eder. Önce adamlardan korkup kaçan 1900, ünlü caz bestecisi "cazi icat eden adam", Jelly R. Morton'un bir piyano düellosu ile ona meydan okuduğunu duyunca şaşırır; ilk kez rekabet etmek zorunda kalacaktır. Düellonun ne olduğunu bile Max'ten öğrenir. Düellonun gerçekleştiği akşam, Jerry, 1900'ü aşağılar; bu durum 1900'ü öfkelenendirir ve duygularını müzikle yansıtarak, üstün performansı ile düelloyu kazanır. Bu sahnede, Jerry ve 1900'ün yüzü ve elleri çok yakın plan çekimlerle uygulanım-ımaj vurgulanmıştır.

"Çok yakın plan çekimlerde bedensel bölgeler büyüteç gibi gösterildiğinde, pürtükler, kalın çizgiler, varlığı yeni bir varoluş halinde göstermeye, varlığı oluşsal süreç içinde göstermeye başlar. Böylece varlık, kendi çerçevesinden çıkıp yepyeni keşiflere yolculuk yapar hale gelir." (Öztürk, 2020, 165-166)

Jelly R. Morton, ün, para ve hırsla dış dünyanın, kitleleşmiş sanatın, sınırlı ve

kurallı bir dünyanın bir temsilidir; biçimsel bir sanatçıdır. 1900 ise Nietzsche'nin tanımladığı Dionysosca sanatçı davranışı sergiler.

"Biçimsel sanatçı ve onun yakını olan destancı sanatçı, görüntülerin en salt görünüşü içine dalmıştır. Dionisosca müzikle uğraşan kişi, bu görüntü olmadan, yalnız temel acı ve temel yankı ile özdeş olgunluğa ulaşmıştır. Özel bir nitelik taşıyan üstün us, bu gizemli kendi dışına çıkış ve birlik sağlayıcı varlıktan, bir görüntüler evreniyle benzerlikler evreninin doğduğunu sezer. Bu evrenin, biçimsel sanatçıyla destansı sanatçının dünyasından apayrı bir boyası, nedenselliği ve hızlılığı vardır." (Nietzsche, 2005, 37)

O günden sonra 1900, "görünür" olmuştur ancak o, bunu istememektedir. Mevcut sistemin sahte öznesi olmak 1900 için hiç önemli değildir. Çünkü "Gösteri toplumunda olmayan şey, belki de, tüm gösterme çabalarına karşın aslında gösterilmeyen ve görülmeyen 'insanın' bizatihi kendisidir." (Öztürk, 2012, 57)

Plak kaydı için gemiye plakçılar gelir. Kayıt esnasında, 1900 pencereden onu izleyen bir genç kız görür ve yine duygularını müziğine yansıtır.

Genç kızdı etkilenen 1900, burada yine bir kopuş yaşar: Aşık olmuştur. Bu aşka anlam katmak ister; hakikati arar. Kaydın yayınlanmasına izin vermez ve görünür olmayı, ünü, parayı ve dış yaşamı reddeder.

Genç kızla tanışmak için uğraşırsa da yolculuğun son günü onunla konuşabilir. Genç kız gemiden inerken ona adresini verir ve davet eder. 1900, plağının tek kaydını ona vermek istemiş, ama kargaşada verememiştir. Böylece 1900'ün aşkı karşılık bulamamıştır; potansiyel aşk, "hakiki" aşka dönüşmemiştir. (Öztürk, 2020, s. 60)

1900, Max'e gemiden inip karadan okyanusun sesini dinlemek istediğinden söz eder. Ancak son gün geldiğinde merdivenlerde kalakalır. Aşkın meydana getirdiğini kopuş, aşka sadakatle bağlanmadığı için hakikati bulamamasına yol açmıştır. Neden karaya inmediğini kimse anlamaz ama artık 1900 eskisi kadar coşkulu değildir. Kısa bir süre sonra Max gemiden ayrılır.

Aradan yıllar geçmiştir ve savaş bitmiştir. Hurdaya çıkan gemi dinamitlerle patlatılacaktır. Max, 1900'ün hâlâ gemide olduğundan emindir. Onu günlerce gemide arar. En sonunda bulduğunda onu dışarı çıkarmak için her

yolu dener. 1900 kararlıdır, karaya çıkmayacaktır. "Şehrin sonunu göremiyorsun. Beni durduran gördüklerim değil, görmediklerim. Bu koca şehrin bir sonu yok..." diyerek Max'i reddeder. Tanımadığı ve sınırlarını bilmediği bir dünyada yaşamayı reddeder. Dışarıdaki insanların seçimlerini sorgular, onların tekdüze yaşamlarıyla yaşayan ölümler olduğunu kast eder; yaşayan ölü olmaktansa fiziksel olarak ölmeyi seçmiştir. Gemi, bu bağlamıyla kristal bir imaj oluşturarak hem yaşamı hem de ölümü temsil eder.

1900'ün seçimi bir intihardır. 1900, yaşamından vazgeçmiştir; aslında her türlü tahakkümün olduğu toplumunda yaşamayı redderek, geminin sınırları içinde kalmayı, ölmek pahasına tercih etmiştir. Kendi yarattığı mağarasında sonuna razı olarak, mağarasını terk etmektense yaşamını sonlandırmayı seçmiştir. Ona göre "1900, zaten hiçbir zaman var olmamıştır."

1900'ün dışarı çıkmama gerekçesi, filmin giriş cümlesinde bulunabilir: "Eğer karaya çıkmak ya da ayaklarının altında daha sağlam bir şey hissetmek istersen, işte o zaman çevreni saran tanrıların müziği artık duyulmaz olur."

Yunus TOPAL

Kaynakça

DELEUZE, Gilles (1997), Cinema 2: Time Image, (Hugh Tomlinson ve Robert Galeta. Çev.) Minneapolis: University of Minnesota Press, 5. Basım, s. 73. (Aktaran: Serdar Öztürk, Kristal-İmajın Yüzlerinden Kıyameti İzlemek: Yol Kenarı -2017)

NIETZSCHE, Friedrich (2005), Müziğin Ruhundan Tragedyanın Doğuşu, (Çeviren: İsmet Zeki Eyüboğlu), Say Yayınları, s. 37.

ÖZTÜRK, Serdar (2012), Mekân ve İktidar, Filmlerde İletişim Mekânlarının Alt politikası, Phonix Yayınevi, s. 57.

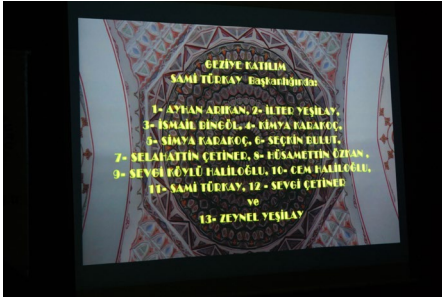
ÖZTÜRK, Serdar (2020), Sinema Felsefesine Giriş- Film Yapımı Felsefe, Ütopya Yayınları, s. 60-165-166.

ÖZÖN, N. (1963). Sinema Sanatına Giriş, Agora Yayınları, 1. Baskı, 2008, İstanbul.

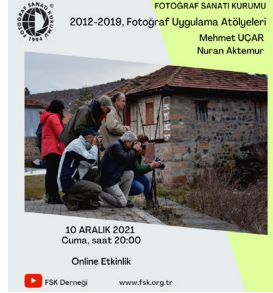
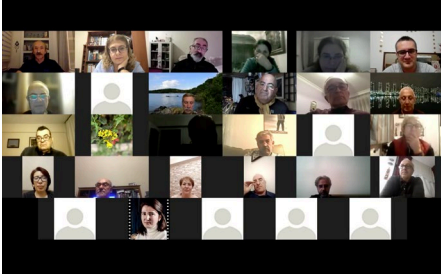
ÖZÖN, N. (1963). Sinema Terimleri Sözlüğü (1963 bas.). Türk Dil Kurumu Yayınları. s. 136. Ankara

SERTEL Berk, Ö. ve Özkul, H. (2014). Duyum ve algı psikolojisi. İstanbul: Nobel Yayınları

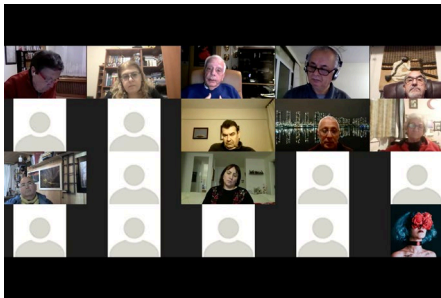
3 Aralık Sergi Açılışı "Halden Hale - An Meselesi" Serpil SAVAŞ
Fotoğraf Gösterisi ve Söyleşi "Yalnız Değiliz, Yılkı Atları, Fotoğraftan Resme, Sürü" Zühdü BİLGİN
Multivizyon Gösterisi ve Söyleşi "Bursa Fotofest Katılımcıları" Zeynel YEŞİLAY
Bursa Fotofest Gezisi Başarılı Seçilen Fotoğrafların Ödüllerinin Verilmesi

10 Aralık Online Fotoğraf Gösterisi ve Söyleşi "2012-2019 Fotoğraf Uygulama Atölyesi"
Mehmet UÇAR - Nuran AKTEMUR

17 Aralık Fotoğraf Üzerine Belgesel Film Gösterimi ve Söyleşi "Herkes Uyurken"
Erdem Murat ÇELİKLER

21 Aralık Online Ayın Fotoğrafı Etkinliği(AFE) "Mavi Saat(Gece Mavisini)" İzzet KERİBAR

BÜLTENİ

Fotoğraf Sanatı Kurumu Bülteni

Sayı: 244 Ocak 2022

Yayın Sahibi:

Sami TÜRKAY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Sevgi KÖYLÜ HALİLOĞLU

Yayın, Yönetim ve Yazışma Adresi:

Konur 2 Sk. No: 49/1 Kızılay-Ankara

Tel: 0312 230 46 16

Fax: 0312 229 47 17

e-posta: fsk.grup@gmail.com

fsk@fsk.org.tr

Tasarım:

GrafiWorks Reklam ve Tasarım

www.grafiworks.com.tr

Tel: 0312 922 06 12

Yayın Türü: Yerel Süreli

Yayın Şekli: Aylık Türkçe

Bağış ve Aidat Ödemeleri İçin Hesap No:

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Yenişehir Şubesi Ankara

Şube Kodu: 4218 Hesap No: 3292782

Fotoğraf Sanatı Kurumu Derneği

IBAN:TR30 0006 4000 0014 2183 2927 82

Bültende yer alan yazı ve fotoğrafların sorumluluğu yazar ve sahiplerine aittir.

ISSN NO:2667-5919

FSK, Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu Aktif Üyesidir.

FSK Haber Grubu'na üye olmak için;
fsk_habergrubu_yeni@googlegroups.com
adresine e-posta gönderiniz

FSK Derneği

fskdernegi

fskDernegi

FSKDernegi